

Sundhed- og Ældreministeriet
Holbergsgade 6
1057 København K

København, den 24. februar 2017

Revideret udkast til forslag til lov om ændring af lov om anvendelse af tvang i psykiatrien, lov om retspleje, lov om socialtilsyn, lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og lov om regioner og om nedlæggelse af amtskommunerne, Hovedstadens Udviklingsråd og Hovedstadens Sygehus-fællesskab (Oprettelse af specialiserede socialpsykiatriske afdelinger)

Dansk Psykolog Forening takker for det tilsendte høringsmateriale og muligheden for at afgive hørings-svar. Foreningen anser det for positivt, at Sundheds- og Ældreministeriet har revideret lovforslaget på baggrund af de indkomne hørings-svar, men må med beklagelse konstatere, at en lang række elementer ved lovforslaget er uændret. Dette hørings-svar vil grundet den korte tidsfrist forholde sig til de mest centrale punkter for Dansk Psykolog Forening. Foreningen fastholder dog kritikpunkterne fra det oprindelige hørings-svar, og henviser derfor fortsat Sundheds- og Ældreministeriet til dette.

Overordnet

Dansk Psykolog Forening komplimenterer Sundheds- og Ældreministeriet for den tættere forankring til psykiatrien, som ses i det reviderede lovforslag. Denne tættere forankring er imidlertid fortsat utilstrækkelig, og Foreningen mener ikke, at disse specialiserede socialpsykiatriske afdelinger vil løse problemet i forhold til vold mv., da den reelle udfordring er en alt for presset psykiatri. Kompetencer og lovgivning for indgreb, tvang og kontrol er således allerede tilstede og tilstrækkelige, men ressourcerne til at løse opgaverne er ikke til stede. Der mangler økonomiske ressourcer for at sikre et trygt behandlingsmiljø for patienterne og en sikker arbejdsplads for personale – og dermed for at undgå både vold og tvang i psykiatrien. Dansk Psykolog Forening er på den baggrund fortsat imod oprettelsen af de specialiserede socialpsykiatriske afdelinger, og mener i stedet, at behandlingen af denne særligt sårbare gruppe skal foregå i den allerede etablerede psykiatri.

Tvangsindgreb

Dansk Psykolog Forening ser med bekymring på de udvidede beføjelser til kontrol, tvang og tvangstilbageholdelse, jf. tidligere fremsat pointe og argumentation. Det reviderede lovforslag åbner ligeledes for muligheden for brug af kropsscannere og hunde til at kontrollere både borgere og gæster på afdelingerne. Psykologforeningen mener ikke, at dette er den rette vej at gå for at nedbringe vold og tvang i psykiatrien, men vil i stedet understrege, at disse tiltag kan virke direkte kontraindicerende. Også her henvises til foreningens tidligere hørings-svar, hvor patienternes retssikkerhedsmæssige udfordringer belyses, derudover beskrives det, hvilke udfordringerne tvang og kontrol giver ift. mistillid mellem patienter og personale, hvilket vil påvirke behandlingsmålene uhensigtsmæssigt.

Visitation og personalesammensætning

Det må bemærkes at persongruppen, som er omfattet af loven er meget bred og uspecifik. Betegnelserne "...demens, psykisk udviklings-hæmning, alvorlig hjerneskade eller kronisk sindslidelse..." spænder over et kontinuum af problemstillinger og diagnoser, hvilket må anses for at være uhensigtsmæssigt, såfremt ønsket er at lave en specialiseret indsats.

Såfremt Sundheds- og Ældreministeriet fastholder ambitionen om at oprette disse specialiserede socialpsykiatriske afdelinger for en så bred målgruppe, er det derfor yderst vigtigt, at der i visiteringen inddrages fagpersoner med de rette psykiatriske og sundhedsfaglige kompetencer og ekspertise. Derfor vil Dansk Psykolog Forening, såfremt tilbudstypen opretholdes, opfordre til at inddrage specialpsykologer i både visitationsudvalget og kernepersonalet. I forhold til visiteringen har specialpsykologerne den nødvendige specialistviden og erfaring med udredning og diagnosticering af alvorlige psykiske lidelser og evt. komorbiditet, suicidalrisiko, risikovurdering samt vurdering af behandlingsbehov. Specialpsykologerne vil desuden som en del af kernepersonalet kunne bidrage til at sikre et stabilt behandlings- og recoveryforløb og en helhedsorienteret indsats, som lovforslaget lægger op til. Derudover vil psykologerne kunne hjælpe i forhold til en løsning på de eksisterende problemer med vold, overgreb etc. qua deres kompetencer og viden i forhold til konfliktnedtrapning, håndtering af risikosituationer og forebyggelse af tvang. I lovforslaget fremgår det, at "...der gøres brug af de redskaber og erfaringer, som regionerne allerede har i forhold til at håndtere konflikter og nedbringe tvang generelt.", men Dansk Psykolog Forening finder det centralt at påpege, at det på nuværende tidspunkt ikke er lykkedes regionerne at nedbringe brugen af tvang substantielt. Ansættelse af specialpsykologer med stor viden indenfor konfliktnedtrapning kan være hensigtsmæssigt for at nedbringe tvangen yderligere – igen må det dog understreges, at flere ressourcer til psykiatrien er en forudsætning for at forbedre forholdene for brugere og personale.

Konklusion

Dansk Psykolog Forening anerkender fuldt ud, at der er behov for en målrettet indsats for at forebygge drab, vold og overgreb på landets botilbud, og at ansatte i socialpsykiatrien har ret til at føle sig sikre og trygge i deres job. Dansk Psykolog Forening anerkender også, at mennesker med særlige udfordringer af psykisk og social karakter kan have behov for en sammenhængende og specialiseret indsats. Psykologforeningen mener dog ikke, at det fremførte forslag er den rette løsning på problemerne. Forslaget vil skabe sikkerhed på bekostning af patienternes retssikkerhed og derudover modvirke skabelse af den terapeutiske alliance og motivation, som er en forudsætning for at behandlingen overhovedet lykkes. Derudover må forslaget anses for at være i modstrid mod de erklærede mål om nedbringelse af tvang i psykiatrien.

Dansk Psykolog Forening er således fortsat imod oprettelsen af de specialiserede socialpsykiatriske afdelinger, og mener i stedet, at behandlingen af denne særligt sårbare gruppe skal imødekommes indenfor de eksisterende rammer – men med fokus på øgede ressourcer, forebyggende indsatser, udvikling af praksis, lovgivning og styring samt højt specialiserede tværfaglige indsatser og et bredt behandlingstilbud.

Dansk Psykolog Forening står til rådighed for Sundheds- og Ældreministeriet ift. yderligere information og sparring i forbindelse med det videre arbejde med lovgivningen om specialiserede socialpsykiatriske afdelinger.

Med venlig hilsen

Eva Secher Mathiasen

Formand, Dansk Psykolog Forening

